

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Reactie op burgerinitiatief Romeins Verleden
Categorie : Overige
Openbaar : Ja, openbaar
Datum college : 26 september 2023
Portefeuillehouder : Wethouder Maarten Jilisen
Team : Projectenbureau ruimte/vastgoed

Nummer brief : RIS 2023-RIB-185
Datum publicatie : 27 september 2023

Samenvatting

De onderbouwing voldoet niet aan onze eigen spelregels. Er is feitelijk geen sprake van ingrijpende gewijzigde omstandigheden. Daarbij verwijzen wij naar artikel 3 van de Verordening burgerinitiatief gemeente land van Cuijk 2022

Wat is de aanleiding voor deze raadsinformatiebrief?

Op 6 juli jl. is het eerste burgerinitiatief in de gemeente Land van Cuijk ingediend, inzake Promotie Romeins verleden Cuijk. Zie bijlage.

Het college heeft kennis genomen van de brief en argumentatie om niet verder te gaan met het project. Conform de Verordening burgerinitiatief gemeente land van Cuijk 2022 worden wij nu in de gelegenheid gesteld om te reageren. Hieronder treft u onze mening en visie op het project.

Het burgerinitiatief meent dat er sprake is van ingrijpend gewijzigde omstandigheden waardoor er een nieuwe afweging moet worden gemaakt.

De wens is om de bouw van de Romeinse Tempel te schrappen uit het project dan wel het hele project te stoppen.

Hieronder gaan we kort in op de daarvoor opgesomde argumenten.

Toelichting

Argument 1: Er is geen draagvlakmeting uitgevoerd.

Zoals al reeds eerder aangegeven ten tijde van de behandeling van twee moties in de Raad van juli dit jaar; hieronder de reactie op dit thema nogmaals herhaald.

De bouw van de Tempel is als volgt ontstaan:

Een aantal jaren geleden is door de gemeente de zgn. pastorietuin aangekocht.

Na aankoop is aan de Stichting Beeldentuin Cuijk gevraagd of zij een invulling konden vinden voor dit stuk grond.

Een aantal enthousiaste mensen is vanuit de Stichting vervolgens gaan nadenken over een invulling op deze plek.

Er zijn diverse gedachten geweest en uiteindelijk heeft men de bouw van een replica van de Gallo-Romeinse Tempel voorgesteld die hier oorspronkelijk in de 2^e eeuw na Chr. heeft gestaan en waarvan de resten in 1964-1965 zijn gevonden.

Dit idee is voorgelegd aan het bestuur en verder uitgewerkt tot een bouwplan. Er is een projectplan opgesteld en naar mogelijke financiering en exploitatie gekeken.

In de loop van het traject zijn in 2020 en 2021 meerdere presentaties geweest bij onder meer het Wijkraadcentrum, Centrummanagement en diverse omwonenden. Wijkraadcentrum en Centrummanagement hebben daarbij ook hun expliciete steun uitgesproken voor het project. Ook is het project gepresenteerd bij College, Commissie en Themaraad.

Vanuit het bestuur is vervolgens geopperd om de tempel op te nemen in het project Romeins Verleden.

Qua draagvlak is er dus wel degelijk gezocht naar consensus.

De Stichting Beeldentuin en Heemtuin en de Stichting Ceuculum zijn verbaasd dat er in het kader van de petitie tot op heden nooit met hun over deze plannen en de eventuele weerstand daartegen gesproken is.

Er wordt beargumenteerd dat het niet duidelijk is wat de kansen zijn voor de gemeente Cuijk. Hierbij verwijzen we u naar de second opinion van ZKA van 30 maart 2020. Dit document was als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd en hierin is onder meer geconcludeerd dat:

De plannen voor het Romeins kwartier kunnen een belangrijke impuls geven aan de bekendheid en het imago van Cuijk en kunnen ook de bestedingen en werkgelegenheid bevorderen in de gemeente. Dit vraagt wel om meer aandacht in de samenhang van de plannen en de fysieke verbindingen tussen het Romeins kwartier en het centrumgebied. Deze verbindingen moeten op organische en logische wijze het centrum en het Romeins kwartier met elkaar verbinden en de bezoeker als het ware verleiden om beide gebieden te bezoeken door een aantrekkelijke openbare ruimte en een interessante mix van culturele, horeca- en winkelfuncties (zie H2.);

Wat de exacte spin off is voor de gemeente is moeilijk op voorhand te zeggen, een kosten batenanalyse zou dan ook op aannames rusten en niet veel meer duidelijkheid kunnen verschaffen.

Argument 2: Investeringsplannen vallen aanzienlijk hoger uit dan de bedragen waarvan in het bekrachtigde raadsvoorstel is uitgegaan.

In het raadsbesluit van februari 2022 is een deel van de bouwkosten voor de Tempel toegezegd:

De hierna genoemde bedragen zijn exclusief BTW

De gemeente doet een bijdrage van € 219.000,- voor de bouw van de Tempel. De totale begroting van de Tempel bedraagt € 294.000,-
De Stichting Beeldentuin zorgt voor de resterende middelen
ad. € 75.000,-

Er wordt een opmerking gemaakt dat in mei 2023 blijkt dat het gereserveerde bedrag voor de bouw van de Tempel niet toereikend is. Waar de aannames en bedragen vandaan komen is niet helder. Bij een herijking van de bouwkosten raming (juli 2023) is er inderdaad sprake van een stijging van kosten. Echter er is ook aangegeven dat deze kostenstijging vooralsnog in het totaalbudget opgevangen kan worden door een aantal zaken te versoberen. De aannames en uitgangspunten voor toename van bedragen kunnen we niet onderschrijven. Wel is duidelijk dat er in de tijd een verhoging van kosten is te verwachten. Hiervoor wordt naar aanvullende middelen gezocht met name buiten de gemeente. Het gaat dan om subsidies en sponsoring.

Argument 3: Exploitatielasten vallen aanzienlijk hoger uit.

Ook hier kunnen we de aannames die gedaan worden niet onderschrijven. Er wordt opgemerkt dat het aantal van 6000 betalende bezoekers niet gehaald zal worden en dat dit een gok is. Ook al omdat er geen kosten batenanalyse is opgesteld.
Het verwachte aantal bezoekers is te herleiden uit de second opinion van ZKA, waar al eerder naar werd verwezen. Hierin wordt door middel van benchmarking met andere steden en musea onderbouwd wat men in Cuijk kan verwachten aan bezoekers en welke prijs men voor het bezoek over heeft.
De diverse elkaar versterkende onderdelen van het plan Romeins Kwartier dragen gezamenlijk bij aan de aantrekkelijkheid van het gebied als bezoekdoel voor inwoners, bezoekers en toeristen en als educatief doel voor zowel basis-, middelbaar en hoger onderwijs.

Er kan bij stijgende investeringskosten een toename van exploitatielasten ontstaan. Echter er zijn ook positieve effecten te verwachten, het aantal bezoekers kan stijgen en de entreprijs stijgt mee met de inflatiestijging. Tevens kunnen er aanvullende inkomsten gegenereerd worden door de terrasexploitatie naast de tempel.
De dekking van het voorstel is reeds in de structurele middelen van de voormalige gemeente Cuijk gevonden door structureel hogere inkomsten uit toerismebelasting en OZB voor bedrijven ten tijde van opstellen raadsvoorstel in 2021. Deze dekking is nog steeds aanwezig.

Argument 4: Een tekort aan vrijwilligers.

Het plan Romeins Kwartier biedt aan vrijwilligers een breed pallet aan mogelijke bijdragen waardoor meer mensen geïnteresseerd zullen zijn. In het Land van Cuijk worden diverse grote musea geëxploiteerd door een mix van professionele ondersteuning en vrijwilligers. De verwachting is dat ook voor het Romeins Kwartier een exploitatiemodel wordt gekozen met een goede mix van professionele ondersteuning en vrijwillige bijdragen. Sinds mei 2023 hebben zich bij de Stichting Ceuclum vijf nieuwe collega's aangemeld die hiermee hun interesse in geschiedenis en cultuur willen uitdragen aan de bezoekers. Juist door de realisatie van het Romeinse Kwartier is het de verwachting dat zich meer vrijwilligers zullen aanmelden.

Argument 5: Verering van Romeins Verleden.

Er wordt hier gesproken over verering van Romeinen en men trekt een parallel met nazi Duitsland.

Het College is van mening dat hier gaat om het weergeven van een belangrijk stuk geschiedenis van Cuijk en niet om verering van Romeinen.

Een Gallo-Romeinse tempel heeft een grote informatieve waarde over de religieuze beleving van zowel de Romeinen maar zeker ook de relatie en integratie met de lokale godenwereld die veel verder gaat dan het alleen het gebouw. De rol en betekenis van 400 jaar Romeinse aanwezigheid in noordwest Gallië en de gevolgen hiervan op de samenleving en cultuur zijn nauwelijks te vergelijken met de opkomst van het nazisme en de 2^e wereldoorlog. Het is een zeer ongepaste vergelijking.

Argument 6: Locatie parochietuin

Er wordt beargumenteerd dat het kiezen van deze locatie voor vertraging kan zorgen en daardoor kostenverhogend gaat werken.

Er zijn reeds een aantal onderzoeken uitgevoerd op de locatie. Die geven nog geen aanleiding om uit te gaan van grote vertragingen in het vergunningentraject.

Er is juist voor deze locatie gekozen omdat er op deze plek weinig belemmeringen zijn en een aantal kansen:

- Terrasfaciliteit is reeds voorhanden;
- De locatie vormt een mooie verbindende schakel tussen het gebied van het Romeins Kwartier (en de Maasboulevard) en het centrum van Cuijk;
- Horeca in de nabijheid;
- Het gebied sluit direct aan op het Romeinse Kwartier, de Beelden- en Heemtuin, de oude begraafplaats, museum Ceucum en de Martinuskerk waardoor een aansluitende en afwisselende route mogelijk wordt;
- Realisatie op deze plek is in de directe nabijheid van waar voorheen één van de oorspronkelijke tempels stond die Cuijk rijk was.

Hoe ziet het vervolgtraject eruit?

De argumentatie vanuit het burgerinitiatief geeft geen aanleiding om het project geheel of gedeeltelijk stop te zetten.

Bijlagen

Bij deze raadsinformatiebrief hoort de volgende bijlage:

- a. Burgerinitiatief Promotie Romeins verleden Cuijk.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

Johan Postma

Marieke Moorman